...öhörol sën 10 mynge. ... proletaarinar, negedegtt!

Buriaad-Mongol YNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

Myneederei noomerto:

AIXAMŞAGTA BOLЬŞEVIIG

...en zilei saana, 1935 ...inginama xyiten janvaa-...25-nai yder bolьşeviig ...n Centraalьna Komitee-...litbiyroogoi çleen, SSR ...ai Sovnarkoomoi tyryy-... orologşo, soveed kont-... Komiissiin tyryylegşe, ...gyi bulad xatuu pro-...ka bojeec—revoliycioneer, ...in ba soveed aradai al-... xytelberilegşedei negen, ...is baiguulaltiin ton tomo ...zaat r, Leeninske-Staalins-...ei politiiçeske deejatelь, ... ba Staalinai ynen şabi ...oraatnig—Valeriaan Vla-...oviç Kyibeşevei dylete ...n zyrxeneinь soxidol zog-...n baina.

...riaan Vladiimiroviç Kyi-...ei nygşehenei ynen bo-...altagaaniiji byxii soveed ...bolbol hajaxan medeze, ...elee doholgohon baina. ... faşiizmiin xylehenşed ... trockiis-buxaarinska ...uud, aluurşad—ede bu-...lai zoliguud bolbol ny-...Kyibeşeviiji xoroto muu-...ar yxyylhen baigaa.

...er Kyibeşev xadaa baga-...haa exileze xydelmeri-... revoliycioonno xydeleen-...baadan orolsozo, udangyi ... tus xydeleenei xytelbe-...edei negeniinь boloo hen. ...ko, Peterbyyrg, Toomsko, ...paavlovsko, Kainska, Sa-... (mynee Kyibeşev goo-...a bişe bişe gazarnuudta ... Kyibeşev bolbol xydel-...en maassanuudiiji organi-...lxa, tedeneriiji revoliy-...no teoorioor hurgaxa, te-...iiji jireedyin xatuu bail-...udta, Rossiidoxi kapitaliis ... yndehe huuriaaranь yi ... unagaaxiin tylee teme-... beledxexe, kommu-...paartiiiji nigtazaruulxa ba ...zyylxe talaar ami bejee ...gamgyi xydelmerilehen ...e xeregte byxii şadabari, ...gejee ygehen baina.

...eeneinь tylee caarska sa-...rzaavi bolbol nyxer Kyibe-... xeden daxin aresto-...an, tyrmede xaahan, tymer ...er tuşaad xolo zaxa ga-...ruu xeden udaa sylehen, ...n ba zerlig xatuugaar xe-...en. zoboohon baigaa. Ge-... nyxer Kyibeşev bolbol ...eviizmiin bulad xatuu lee-...e gvaardiiin bojeec baihan ...aa, ede byxii uşarhan xyn-... xyşer baidalnuudiiji, ede ... berxeşeelnyydiiji baatar ...a zorigoor tesen garhan ba ... byri xatuuzahan, ulam by-...relxeg, zyrxetei bolhon, ... ilaltadaa eligen naidaza ...han baina.

...razdaanska dain sooguur ...r Kyibeşev xadaa gadaada ...otoodiin daisadiiji yisoxixo ...dalda ulaan aarminuudiiji ... xeden froontnuud dee-... politiiçeske talaar xytelen ... hen.

...razdaanska dain bol-...zaluu soveed respyyblikiin gaixamşagta ilaltaar dyyree hen

Hyyleerenь manai oron xadaa bolьşeviig paartiiin xytelberi doro miirne azaxiin baiguulaltada şilzen orohon baina. Imperialiis ba grazdaanska dainuudaar handargagdahan, oronoi xamag ekonoomikiiji yndeheerenь şinedxen baiguulxa geeşe nelieed xynde xyşer zoriigo baigaa hen. Antileeninske, antipartiiina elemeentnyyd, butasoxigdohon eksploataatorska daisad—trockiistnuud, buxaarincuud, zinoovьjevcuud ba bişe busa buzar bulai noxosuud bolbol Leenin—Staalinai paartiiin politiikiiji, soveed pravitelьst viin politiikiiji bejelyylxe jabadalda xoro haad xexe geze bii xyseeree oroldohon, temesehen baigaa.

Gebeşji manai paarti, bolьşeviigyyd bolbol ali byxii froontnuud deere ilaza garhan baina. Daisad butasoxigdoo hen. Ene ilaltiiji xangahan aguu jixe temeselei tyryy zergenyydte nyxer Kyibeşev jabalsahan baina. Nyxer Kyibeşev—CKK ba RKI-iin tyryylegşe, nyxer Kyibeşev—aradai azaxiin Deede Soveedei (VSNX) tyryylegşe, nyxer Kyibeşev—Savnarkoomoi tyryylegşiin orologşo ba Gosplaanai tyryylegşe, nyxer Kyibeşev—soveed kontrooliiin Komiissiin tyryylegşe. Ede byxii ba bişe bişe xariuusalgatai gegşiin poostnuudiiji daaza jabaxadaa, nyxer Kyibeşev bolbol Leeninske—Staalinska tiipei ynen bodoto politiiçeske deejeteliiin oobraz zişee xaruulhan, baildaanda aixa zyrxesexegyi—xatuu şanga zorigtoi, socialiizmiin xamag byxii daisadta xairagamgyi, todo honor uxaatai, ynen sexe, eeriingee aradiiji, eeriingee paartiiiji xemzeegyi inagladag hen.

Imagta iime xadanь Kyibeşev bolbol exe orondoo buzar muuxaigaar izmeene xegşedte, ede xoroto muuxai daisadta ton ajuultai xyn baihan tuladanь, faşiizmiin xylehenşed —şuhata aluurşad bolbol manai inag Valeriaan Vladiimiroviçiiji xoroto muuxaigaar yxyylhen baina.

Gebeşji, ilalta tyges socialiizmiin dabşaltiiji haatuulxa gehen aradai daisadai xara hanal xyselenь xyseldeegyi, xezeeşji xyseldexegyi! Soveed arad bolbol Leenin—Staalinai paartiiin xytelberi doro jabaza, aldarta dotoodo xeregeixidei xaluun tuhalamzaar aradai xoroto daisadiiji yi butasoxin halgaa. Leenin—Staalinai paarti, manai aguu jixe voozdь, bagşa nyxer Staalin bolbol manai oroniiji ilaltahaa ilalta teeşee şuud xytelen jabana. Soveed oron ilagd şagyi boloo.

Nyxer Kyibeşevei xysehen xysel ba zorihon zoriigo bolbol bejelyylegdee, bejelyylegd zeşji baina, bejelyylegdexeşji baixa! Gaixamşagta bolьşeviig Valeriaan Vladiimiroviç tuxai durasxal mynxe!

...Leeninei nygşehenhee xoişo 15 zil gyisehende zoriuulagdahan traaurna zasedaani

...vaariiin 21-de orodoi draamai ...rte V. I. Leeninei nygşehenhee ... 15 zil gvisehende xanduulag-...n byxegorodskoi traaurna zase-...i boloo.

...orodoi azalşadai tyleelegşed, ...iina, soveed, professionaalьna ...v, Ulaan-Aarmiin tyleelegşed ...a teaatrai zaaliiji dyyrgehen ...

...segenь neegdebe Sceene deerenь-... ...iimir Ilьiç Leeninei aixabtar jixe ...reed. Port eedinь toirood—ulaan ...ud. Sceeniinь deegyyr—„Leni-...n bolbol amidii orşozo ba ilaza ...a" gehen loozung

...eziidiymei stooloi araar BK(b) ...n Obkoom ba Gorkoomoi sekre-...rь nyxer Ignaatьjev, BMASSR-ei ...narkoomoi tyryylegşe nyxer Iva-...v, BMASSR-er Verxoovno Sovee... Preziidiymei tyryylegşe nyx. Belь-...jev. BK(b) P-iin Obkoom ba Gor-...moi biyroogoi Verxoovno So-...dei Preziidiymei, BLKZS-ei Ob-...m ba Gorkoomoi çleengyyd bii ...uo.

...ladiimir Ilьiç Leeninei paamia-...i temdeglez, yge duugyi gaşuu ...aigaar byxii zaal xyl deeree bo-...

...raaurna maarşiin abiaan duuldana. ...xer Belьgaajev bolbol traaurna za-...daaniiji neebe.

...oçootno preziidiym hungagdana. ...Nyxer Staalin...

Leeninei xeregiiji genlaalьnaar yrgelzelegşe, araduudai aguu jixe voozdь do byxii zaal xyl deere bodon bajariiji xyrgene.

Hyyleerenь poçootno preziidiymde nyxed Moolotov, Voroşiilov, Kaganooviç, Andreejev, Kaliinin, Zdaanov, Mikojaan, Jezoov, Xryşçoov, Dimiitrov, Xooze Diaas, Dolorees Ibarryyri, Teelьman, Kryypskajaa gegşed hungagdaba.

„Leeningyigeer arbantaban zil—Staalinai xytelberi doro, leeninske zamaar" geze doklaadiiji xelexiin tula BK(b) P-iin Obkoomoi sekretaarь nyxer Biriykoovto yge ygtebe.

Nyxer Biriykoov bolbol çaas xaxadai doklaad soogoo xyntyreltenei ton aguu jixe geeniiin busalan baihan azabaidal ba deejatelьnostiiji todorxoigoor xelebe.

Nyxer Biriykoov bolbol eeriingee doklaadiiji eeseleed, nyxer Staalinai ygenyydiiji xelebe:

Bidener bolbol oktiaabrьska revoliyyciin tylee baildaanda Leeninei tugtaigaar jabaza ilaabdi.

Bidener bolbol socialiis baiguulaltiin ilaxiin tylee temeelde şiidxexii amzaltanuudiiji Leeninei tugtaigaar jabaza tuilaabdi.

Byxii delxei deere proletaarska revoliyycede enei tugtaigaa jabaza ilaxabdi.

Leniniizm mandag!

Byxii zaal bodon baiza, nyxer Staalinda yni udaan aplodiirovalna.

RESPYYBLIKE DOTOR LEENINSKE YDERIIJI YNGERGELGE

(TELEFOONOOR ABTABA)

BIÇYYR

BK (b) P-iin Biçyyrei aikoom bolbol kolxoozuudta Leeninske yderiiji yngergexiin tula agitaatornuudai seminaar yngergeze, ede agitaatornuudiiji kolxoozuudta gargahan baigaa. Janvaariiin 21-de aimagai byxii yçrezdeeninyyd ba kolxoozuudta, Leeninei nygşeheer 15 zil bolhon tuxai traaurna zasedaani yngergegdee. Tereenhee gadana, Leenin tuxai radioo beseede yngergegdehen baina.

XORI

Aguu jixe proletaarska revoliyyciin geeni, byxii delxein azalşan maassiin aguu jixe voozdь, bagşa ba tanil Vladiimir Ilьiç Leeninei nygşeheer arbantaban zil bolhon ene yderiiji Xoriiin aimagai byxii kolxoozuudaar ba yçre deeninyydeer janvaariiin 21-22 oi ydernyydte yngergegdehen baina. Janvaariiin 22 to aimagai ceentr deerexi socialiis kylьtyyriin baişan dotor ene yder tuxai traaurna zasedaani bolzo, partiiina kabineedei erxilegşe nyxer Cereenov bolbol V. I. Leeninei azabaidal ba deejatelьnosti tuxai doklaad xelee. Doklaadai hyyleer „Buutai xyn" geze kinoo fiilьme xaruulagdaa.

TARBAGATAI

Leeninske yderiiji Tarbagatain aimagai byxii kolxoozuud ba aimagai ceentr deerexi azalşad bolbol janvaariiin 21-de yngergehen baina. BK (b)P-iin aikoomoor 15 doklaadçiguud kolxoozuudta elьgeegdehen, Partiiina kabineedei dergede Leeninei azabaidal ba deejatelьnosti tuxai viistavke organizovaalagdahan baina. Myn Tarbagatain dunda hurguuli bolbol „15 zil soo Leeningyigeer — Staalinai xytelberi doro Leeninei zamaar" gehen alьboom organizovaalaa. Gadana, aimagai byxii hurguulinuud ba kolxoozuudta leeninske ydertei daşaramduulhan xaniin gazeedyyd gargagdaa.

MUXAR-ŞIBER

BK(b)P-iin M.-Şiberei aikoom bolbol kolxoozuudta Leeninske yderiiji yngergexiin tula, 36 doklaadçiguudiiji olhon baigaa. Janvaariiin 21-de kolxoozuudta Leeninei nygşehen tuxai traaurna zasdaaninuud yngergegdehen baina. Janvaariiin 22-to aimagai ceentr deerexi socialiis kylьtyyriin baişan dotor traaurna zasedaani bolzo, BK(b)P-iin aikoomoi sekretaarь nyxer Kobalioova doklaad xelehen baina. Ene zasedaanida klyybeer dyyren xynyyd suglaa.

ZEDE

Byxe delxein azalşan maassiin aguu jixe voozdь Vladiimir Ilьiç Leeninei nygşeheer arbantaban zil bolhon ene yderte aimagai byxii kolxoozuudaar traaurna zasedaaninuud yngergegdeze, ende xadaa Leeninei azabaidal ba deejatelьnosti tuxai doklaaduud xelegdehen baina. Myn aimagai ceentr deere traaurna zasedaani bolzo, BK(b) P-iin aikoomoi sekretaarь nyxer Baaşanov doklaad xelehen baina.

SELENGE

N. Selengiinske. (Pooçtoor abtaba). Janvaariiin 19-de Selengiin aimagai ceentr deerexi klyyb soo „15 zil soo leeningyigeer—Staalinai xytelberi doro Leeninei zamaar,"—gehen teemeer „Buriaad-Mongol Praavda" gazeedei redaaktor, BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyxer Kreslaavski leekce xelebe. Ene leekcede 300 garan xyn suglaraa.

Plaanaa 150 proceent dyyrgee

Bargazanai aimagai, Goriaaçinskiin selьsoveedei „Svobooдno trvyd" geze kolxooz 1938 onoigoo za aha birixa plaa iiji 150 proc. dyyrgehen baina. lime dee eheenь BMASSR-ei ediee xooloi Narkomaad bolbol ene kolxoozdo nege aşaanai avtomaşiina ygehen baina.

Valeriaan Vladiimiroviç Kyibeşev
(7—VI—1888—25—I—1935).

Xydelmerişen—Tariaaşanai Ulaan Aarmiin komandiirnuudiiji, poliitxydelmerilegşediiji, naçaalьniguudiiji ba ulaan armeicyydiiji şagnalga

SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei ykaazaar Daalьna-Vostooçno bojevoi zadaaniiiji otliiçnoor dyyrgeheneigee tylee Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan-Aarmiin komandiirnuud, poliitxydelmerilegşed, naçaalьniguud ba ulaan armeicyyd SSSR-ei oordenuudaar ba medaalьnuudaar 104 xyn şagnagdaba.

„Ulaan Tugai" oordenoor 28 xyn şagnagdaa, tedenei dunda: poolkiin komissaar G. Ja Sevastьjaanov, staarşa leitenaant I F. Kraasniix, leitenaant Ja. F. Leebedev, politryyk I.F. Leevkin, mlaadşa politryyk I. P. Şçerbakoov, ulaan armeicyyd I.P. Akiimov, N. V. Dormidoontov.

„Ulaan Odonoi" oordenuudaar 23 xyn şagnagdaa, tedenei dunda: brigaadna komissaar A. S. Gorbynoov, poolkiin komissaar P. D. Pavleenko, kapitaan A.S. Akoopov, gurbadaxi raangiin vojenvraaç A.I. Makaarov, gurbadaxi raangiin vojeninzeneer A.L. Matvijeevski, staarşa politryyk S.P. Sviriideenko, leitenaant S.A. Dobroov, politryyk V.L.Libermaan, mlaadşa komandiir A.A. Jeliseejev, mlaadşa politryyk P.V. Isaakov, ulaan armeicyyd P.N.Kriyçkoov, P.M. Nikolaajev.

„Otvaagiin tylee" medaaliaar 14 xyn, „bojevoi gabijaagai tylee" medaaliaar 39 xyn şagnagdaba. (TASS)

KYIBEŞEV SAMAARADA

Gurbanzuun tabin zil soo goorod bolbol Samaara geze nerelegdehen baina. Ene goorod xadaa faşiis trockiistske-buxaarinska baandiin sexe zadaaniaar, iizvergvraaçuudaar xoroto muuxaigaar yxyylyyihen. Valeriaan Vladiimiroviç Kyibeşevei—kommuniizmiin xeregei tylee dyleteme boreecei. Leenin ba Staalinai ynen soraatnigai neriiji zyyheer dyrben zil boloo.

Samaara xadaa Kyibeşev geze jyre bişe nerelegdee.

Goorodto o'oxon le huurinuud Valeriaan Vladiimiroviçiin neretei xolbootoi baina. Tedenei zarim negeniinь memoriaalьna doskaanuudaar temdeglegdehen baina. Kyibeşev goorodoi xydelmerişed bolbol eeriingee tyrelxi goorodiiji xamagaalaxa, syleete, bajarta azabaidalai erxe bejedee ezelen abahan revoliyyciin bojevoi ydernyyd tuxai, Valeriaan Vladiimiroviç tuxai durasxaliiji eehediingee zyrxenyydte xadagalana...

Nekraasovai yylicede jixe bişe, xojordabxar ger baina. Eneenei xananuudtanь jamarş memoriaalьna doskaanuudai yeleş haanь, Kyibeşevei xydelmerişed xadaa ene geriiji hain medene. 1916 onoi epreelьde ende, xarinxi şag baaxan koomnatada Ioosif Andreejeviç Adaamçig geze nege xyn zeehen jym. Sibiirska syleigehee tergedeze Peterbyyrg oşoxo geze jabataraa Samaarada togtoşohon Valeriaan Vladiimiroviç Kyibeşev bolbol ene nere doro xorgodohon baigaa.

Adaamçigai „Kvartiiriiji" yzehen xyn iigeze bişene: „Ene xadaa 5 alxam utatai ba 2 alxam xyndelentei, hyyleerenь manai baihan tyrmiin kaamerhaa jaabaş jixe bişe koomnata baihan jym". Jamarş meebelьgyi—xoohon koomnata hen. Xojor susal tylieen deere nimexen odejaalaar xuşahan yyden, ene xadaa nyxer Kyibeşevei „krovaatiinь" baihan jym.

Nyxer Kyibeşev bolbol Samaarada tyryyşeer taabelьçigaar, hyyleerenь „Samopoomoşçi" geze koperatiivna tovaarişçestviin byxgaalterai tuhalagşaar xydelee hen. Esestee, Kyibeşev bolbol xydelmerişedei maassanuudtai xatuu şanga barisaatai baixiin tula Samaarska tryyboçne zavoodto frezeroovşçig bolhon baigaa. Valeriaan Vladiimiroviç eeriingee azabaidalai ene yje tuxai bişeheniinь:

„Nege xeden sag bolood, bi Samaarska tryyboçne zavoodto metaallai frezeroovşçigoor orohon bainab. Ene xadaa zavoodoi xydelmerişen maassatai dyte niilen baixa arga namda ygehen jym. Samaarska tryyboçne zavood bolbol Samaarada revoliycioonno xydeleenei p daaliinь baihan jym. Dainai yjede tende 21 miangan xydelmerişed toologdohon ba ton olon sylegdehen bolьşeviigyyd xydelmerişed baihan baigaa".

Mynee ene zavood bolbol Valeriaan Vladiimiroviçiin soraatniguudai negeniinь bolxo Maaslennikovai nere zyyne. Xuuşan kaadrovo xydelmerişed bolbol „Zurgaadaxi instrymentaalьna masterskoin" frezeroovşçig Adaamçigiiji hain hanana. Terenei kyriilke soo dain tuxai, jireedyin revoliyyce, sylee tuxai olgomzotoi beseedenyydiiji jamaraar jabuuldagiinь hanana...

Gebeş, Kyibeşev bolbol nege zavood deere revoliycioonno xydelmeriiiji jabuulaad le xizaarladaggyi baigaa. Niizne Novgoorodhoo Saraatov xyrter byxii Povoolzьjehee delegaaduudai suglaraxa johotoi Samaarada povoolzsko partiiina konfereenciin iniciaatorinь baihan jym.

Voolgodo paralleelьne şaxuu Stepaan Raazinai yylice zuriina, tere sagta Voskreseenske geze neretei jym hen Tende negedabxar modon ger bolbol gurban byydegeer sonxonuudaraa yylice tiişe xarana. Tiime sonxonuud polypodvaalьna dabxarha uitan xaşaan teeşe garana. 1916 onoi sentiaabriiin 4-de polypodvaalhaa tuxaatan baigaa hulaxan gerei bolbol Voskreseenske yyliceer jymiiji tagnan jabahan hezegte syhjeektiin hanaliiji bejen teeşe tatahan baigaa.

Kyibeşev busadhaa hyylde soveşçaanida jirexe zuuraa ursa niydeeree filleriiji*) gante tanizarxioo. Valeriaan Vladiimiroviç bolbol tagnuulai jaba a baigaa gereiurdateexi Aleksaandrovska skveerei hyydertenь xorgodood, hyyleerenь kvartiiradaa gyin oşozo ajuul tuxai nyxedtee uridşalan sonosxohon jym. Bygede tyrgeer tarşoo hen.

Gebeş, organizaacanь barigdaşahan baigaa.. Aa estnuud exilee. Samaarska poliica bolbol nege xeden xonood xydelmerişen Ioosif Adaamçigiiji arestovaalaza, tereeniiji tyrmede abaaşahan jym.

. . . Arnebyşeevske yylicede aixabtar xaranxii yngetei tomo zdaani toboin baina. Kyibeşevcyyd bolbol ede gernyydiiji „Stydeençeske gorodoog" geze nereer medene. Xuuşanai samaarska tyrmenь mynee stydeençeske xamtiin baira bolgon zaha dahan baina. Urdanь xynei gansa-gansaaraa baidag kaamernyyd ba duuta şuuta uta korriidoornuud soo mynee xyxiyyn, zaluu azabaidal burjalana.

1916 onoi sentiaabrьda odinooçniguudainь negen soo xydelmerişen Adaamçig huulgagdahan baigaa. Administratiivna syleigeer xereglinь xizaarlagdaxa geze lab ynenşehen sag xyrteree eeriingee Kyibeşev geze bodoto neree narin niuuhan jym. Tiigeze medeed le nairxadaa eeriingee neriiji xelee hen. Kyibeşev bolbol taban zilei bolzoroor Turxaanska xizaarta sylegdexeer şiidxedehen baigaa.

Nyxer Kyibeşeve syleigede jabuulagdaxaa baihan momeentiiji Kyibeşevei egeşe Jeleena Vladiimirovnaa iigeze bişene:

„Perekli çka xexe ba doky-

*) Filler—Hee gte xyniiji gazaahaanь ein-e edeg, caarska rossiiin niuusa policiin niuusaar xydeldeg aagent.

(Yrgelzelinь 2-doxi niuurta)

Kyibeşev Samaarada

(Tygeexel. Exin niuural yrgelzelel)

meentnyydiiji ygexe geze sylegdexe xynyydiiji tyrmiin x şaan soo gargaxadanь, tereenei kadeetske koorpusta hurhan, dvorianiin baihandanь jixete gaixahan, tyrmiin naçaalьnig Valeriaan teeşe xandaza xelee hen:

—Xairatai, xairatai, mynee ofiçeer oalxa beleeş . . . Aarestovaaiuulagdagşadai negeniinь Valeriaanai tylee xariuusaa hen:

—Manda eneş generaalnai bolxol . . .

Valeriaan Vladiimiroviçiin hamaganiinь Samaarska tyrmede ylee hen. Tereeniiji sylelgede jabuulxaad tyrexe bolohonhoonь xi işoluulagdahan baigaa. 1917 onoi maartada, ende, tyrmiin kaamer soo, Valeriaan Vladiimiroviç bolbol Vladiimir geze xybyytei bolohon jym.

„Xerbee revoliyyciin boloogyi haanь,—Jeleena Kyibeşeva bişene xerbee xynyydei tyrmede oroxo jireegyi haanь, exe xybyyn xojor burtag kaamer soo şunanai zaraaeeulhaa yxexe baihan jym. Vraaçiiji asaraza, exe xybyyn xojoroi azabaidaliinь arşalagdahan baigaa".

Xybyynei tyrehenei hyyleer nege xeden xonohon xoino Valeriaan Vladiimiroviç Samaarada busaza jiree hen. Arad bolbol samoderzaaviliin unalgiji praazunovalhan jym. Oeriingee inag xytelberilegşiiji ba terenei nyxediiji ugtaxiin tula samaarska proletaariaad bolbol vokzaal ba vokzaalai dergedexi plooşçadь deere sugiaraa hen.

Xatuu xynde 1918 on bolxoo baigaa. Reaakciin xara xysenyyd bolbol ilan ba baa revoliyycetei şuhata baildaanda beleueze baigaa hen. Samaarada eseerovske miateez bodohon jym. Kyibeşev xadaa zebseglegdehen xydelmerişedei otriaaduudai tyryynь bolhon jym.

Revoliyciin plooşçadь... Veencekiin ba kyibeşevske yylicenyydei helgehen gazarta, tyxrieen skveerei dunda mynee Leeninde paamiatnig bouxoogdohon baina. Ende eernyydte esergyy xydelmerişedei şiidxexii baildaan bolohon jym. Samaarska proletariaad bolbol Valeriaan Vladiimiroviçiin xytelberi doro kontrrevoliycioneernyydiiji butasoxioo hen.

Gebeş, beeloçeexenyydei baandanuud Samaara teeşe dyteleze jabahan baigaa. Samaarska proletariaad bolbol daxin buu zebsegee abaa hen. „Veencexiin kluyb" geze nere doro mynee kyibeşevcenyydte medeetei, jixe bişe xojordabxar izdaanl soo oboroonlin şitaabiinь baihan jym. Kyibeşev bolbol endehee gooroodoi oboroonliiji xytelberilehen baigaa.

Iyyniiin 5 haa 7 xyrter tyrelxi goorodoigoo tylee samaarska proletariaadai suxarişagyi temesel yrgelzelehen jym. Mynee talaanai elevaatorai toboin baidag, Samaar a geze myrenei erede oboroonlin tyryyşiin iiminь baigaa belei. Kyibeşev bolbol Talxanai plooşçadь deere bexizyylge baiguulaxa jabaalda eeree niuraa xabaadahan ba samaarska xydelmerişedei bojevoi jabuulganuudiiji eeree niuurlaaa xytelberilehen jym. Xysed zebseglegdehen beeloçeexenyydei Samaariiji ezelen abxadanь Valeriaan Vladiimiroviç xamagai hyylde gooroodoo xajaza oşohon baina.

Dyrbe hara bolood, Ulaan Aarmi ilaltatai aar Samaarada orozo jiree. Bojeec, revoliycioneer—tribyyniin azabaidaliinь tereentei xolbogdohon, ene gooroodo Kyibeşev daxin busaza jiree hen. Samaara xododoo soveed goorod bolohon jym. Aarmiin Revvojeensoveedei çleen bolgogdohon Valeriaan Vladiimiroviç froontdo oşobo. Temesel ba ilaltanuudaar xysed azabaidalai, Kyibeşevei azabaidalai samaarska yjenь ilgez uyyrehen jym.

Kyibeşev Goorod bolbol byxii oroltsoogoo xamta dyleteme bolьşevig Valeriaan Vladiimirovi in ariuun seber durasxaliiji yndeheer temdeglene. Yngeregse zilde Kyibeşevte şine jixe „kyibeşevske huuriinuud," Valeriaan Vladiimiroviçiin xaraagyi tuuriinuud bii bolohon baina. Gooroodoo ton ha n zdaanıinь bolxo Kyibtyyriin gaixamşagta Dvoreec baiguulagdana. Xenei nereer goorod nerlegdehem, byxii eeringee azabaidaliiji esestenь xyrter Leeniin—Staalinai xeregte xen yygeeb, tereende ton aixan paamiatnig ene zdaaniin urda baiguulagdahan baina.

M. SEMIOONOV.

Zagaha barixa gyrenei plaan 110,2 procent dyyrgeebe

1938 ondo, Gosloov bolbol zagaha barixa plaanaa 110,2 proc. dyyrgeze, gyrende 10868 ceentner zagaha ygee. Gebeş, kolxoozuud bolbol zagaha barixa plaaniji 91, proc. bolgozo, zelegee plaaniiji dyyrgeegyi baina.

Xynzonoi Byxesojuuzna peerepisь

XYNZONOI BYXESOJUUZNA PEEREPISЬ KABAANSKIIN AIMAGTA

(Telefoonoor abtaba)

Janvaariiin 17-do, ygleenei 8 çaas bolbo. Aimag sooxi byxii sçoodçiguud xamtadaa 136 xyn—nege xyn şingi organizoovanno baiza, eehedlingee xydelmeride garhan baina.

Kabaanskiin seloogoi xojordugaar uçaastogai sçootçig nyx. Feoodorov gegşe, eeriingee tyryyşiin iistoguiiji, aimagai tyryy xynyyd, BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaaduud nyxed A. I. Beliaajev ba I. A. Kookt n gegşedei bylnerhee exilen, dyyrgehen baina.

Myn. Şeergene seloo deere peerepisьte orogşodoi dunda, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyxer N. A. Kyrbaatov ba tereenei bylener, baha 40 zilei staaztai pedagoog exener, nyx. A. A. Antoneenko gegşiin bylener orolsoo.

Aimag sooxi tyryy xynyyd bolbol perepisnoi listogiiji dyyrgexedee, sçoodçiguudai jirexede gynzegii bajar xyrgehen ba myn eehedingee azabaidal tuxai, xeze baihan xydelmeriiingee ilaltanuud tuxai yrgen beseede xehen baina.

Zişeelxede, A. A. Antoneenko gegşe 40 zilde pedagoog jabaxa zuuraa xeden zuugaad xyygediiji erdemde hurgahan ba mynee 5-daxi klaassta zaadag baina. Nyx. Antoneenkiin zaaza baigaa byxii huragşadanь mynee „otliçno" nuralsana. Myn, nyx. Saveeljev gegşe Kandaa seloodo kolxoozoi ogoroodno brigaadiin brigadiir.

1938 ondo 700 azalta yder olzo, xysed şanga şadaltai ba kylьtyyrne baidaltai bolzo şadahan baina.

Gadana, Janvaariiin 16-nai hyni ba 17-noi yder, Kabaanskiin aimagai terr toori deegyyr passaziirske 3 poojezd garxa raspisaanitai aad, 5 poojezd garhan baina. Gebeşji, sçootçiguud nyxed Bezdeen znix ba Kasperç ig gegşed jirehen byxii poojezdnuudai byxii passaziirnuudiiji peerepisьte oruulza, amzahan baina. Ede poojezdnuudta jabahan passaziirnuudai dunda manai oronoi erxim xynyyd olon jabaa. Tereenhee gadana, Mesovoi staanca deere huudag, 73 nahatai, tymer zamai xydelmeride 35 zil xydelmerilehen ybegen V. Semioonoviç ba terenei xybyyn, vodokaaçkiin poomoosçniig maşinist nyx. Bybnoov gegşed xadaa, sçootçig Çelьşeelikova gegşiiji jixe xaluunaar ugtahan ba eehedingee xydelmeri tuxai delgerenggyeer xeerehen baina.

Peerepisiin tyryyşiin yderte alduu ba dutuunuud yzegdeegyi. Gebeşji, zarim somonuudta imagta ie partiina ba soveedske exin organizaacanuudai zyghee dutuu, dunda zyiluyyd yzegdedeg baiga. Zişeelxede, Krasnojaarska selьsoveedei tyryyleegşe nyx. Toryyşin gegşe perepisьnoi uçaastogta dezyyr ne podvood bii bolgozo şadaagyi.

Gen. BAZAANOV.

Peerepisiiiji xaişan geze yngergeebiib

Janvaariin 17-oi ygleegyyr, yyrei tujaarxiin urdaxanuur baigaa. Ygleenei 6-7 çaasai yjede manai sçoodçiguud uçaastog deeree bygede xyrşe jirenxei, peerepisiiji yngergexe ton jixe zol manda tudaa, ene daabariiji ariuunaar, negeş xyniiji yleengyi dyyrgexebdi geze bajartai xyxiyyn, bardam omogoor ene xydelmeride orohon baina. Peerepisьtee garxiingaa urda tee xende jamar asuudal oilgodoogyi baihan eneen tuxai beseede xeze bygede uçaastog deeree garhan baigaabl. Bi eeree xadaa tere ygleegyyr, sçoodçiguudai xydelmeridee garhanai hyylde byxii sçoodçiguudaa erjeze garhan baigaab. Teed tyryyşiin yderte zarim negen asuudalnuudta alduu garhan bolboş, ede alduunuud ygleederiinь sym zailuulagdahan baina. Gebeş, sçoodçiguudai zarim negen xynei jamar gyyppede xabaadaxiiji oilgoogyi baihan ene asuudaliiji tusagaar kniige deere temdegleze jireed, tere asuu-dalaa medeze, zyb bolgohon goo hyylde perepisьnoi li... deeree oruulaad, tere xyn... oşozo jamar gryypp de xab... daxa baihaniijinь xelxe ygee... baigaa.

Manai uçaastogta peere... bolbol jyrenxii deeree janv... riiin 22-to dyyrgegdehen bai... 23-nai yder ylehen zarim ne... xynyydiiji bişeze dyyrgee... Negeş xyniiji zaoçnoor bis... gyibdi. Sçoodçiguudnai byge... eehed xoorondoo soc. sorev... vaani xeze, negeş sagiiji y... geengyi, ton jixe xariuusal... tahaigar xydelmerilee. Sçood... guudaimnai dunda Sabuuro... Biriaakov, Taraacov, Zyyk... ba bişed ton hainaar xydelm... rilhen baina.

Xehen xydelmeriilingee ito... gargaza dyyrgeed, saaşad... kontroolьna jabalga xeze, ene... geer eehedingee xehen xyd... meriiin rezyltaadiiji xaruu... bainabdi.

4 dexi Instryyktorske uça... togai Instryyktor Bolemba...

Azalşadai aktiivnostь

Xynzonoi Byxesojuuzna peerepisiiji ezeete hainaar yngergexiin tula 1-dexi peerepisьnoi tahagai 6-daxi instryyktorske uçaastogoi agitaatoornuud ba sçoodçiguud nelheedgyi jixe agitaciionno-maassova xydelmeri yyldiiji jabuulhan baigaa. Enenь, mynee (janvaariin 21-de) peerepisiiin jabuulagdaza baixa yjede, faakt faaktaaraa gerşelegdene.

—Azalşad bolbol şçioodçiguudiiji jixe xaiuunaar, xyndelze ugtana. Yxibyyd xadaa „tooto Gaalil Manaida xezee, jirexebşi". g m namtai uulzahan gazartaa le xandadag baina —geze 6-dax uçaastogoi sçioodig Medveedjeva xelene.

4 xybyytei, 59 nahatai Zinoiida Afanaasjevna Niifontova bolbol peerepisiin udxaşanariiji medexe ba perepisьnoi listiin byxii asuudalnuudta zybeer xariuusaza şadahaa baina,—geze xelene.

—Minii xojor baga xybyyd (Gennaadi ba Viiktor) hurguulida huraza baina.

—Aleksei xybyymni şire... şkolxalgiin ceexde formovşç... goor xydelmerilne. Staxaan... vec jym. Borisnl, R sglaav ... xleebtreestde byxgaalteraar ba... na. Bi ene dyrben xybyyde... ree ton jixe omogorxonob. S... veed orondoo inaglanab...... geze Zinoiida Afanaasjev... medyyline.

Tus uçaastogai erxim şçioo... çiguud-komsomoolьcuud nyxe... Galiina Ivaanovna Medveed... jeva (6-daxi uçaastog) ba n... xer Xyrigaanov gegşed peer... pisiin xydelmernyydiji eeh... diingee uçaastogoodoo dyyrg... be. Edenei zapolniaaihan per... pisiin listnyydte negeş aldu... baixagvi ba seb r. Medveed... jeva bolbol 4 domovladeenii... azalşdiiji peerepisьte xaba... baina. Myn tereelen, e... uçaastogai bişeş sçioodçigu... nyxed Blinkoov, Panfiyyro... Slaastenko, Temeentьjev gegşe... hainaar xydelmerilbe.

D. Selengiinsk...

Xynzonoi peerepisьte zoriuulhan liizne perexood

(Telefoonoor abtaba)

Kabaanska. Tonxoi staanciin dergedexi Xarlsa Xolbooroi Xydelmerilegşedei Sojuuzai meestnom ba komsomoolьsko organizaaciin iniçiatiivaar, janvaariin 20-noi yde, Xynzonoi Byxesojuuzna peerepisьte zoriuulagdahan, liizne perexood (komandiirinь nyx. Baastov) yngergegdebe.

Liiznigyyd xadaa 30 kilomee... jabaxa zuuraa, 4 miitig, 2 b... seedь ba nege samodeejatel... nostiin veçer yngergebe.

Azalşan araduudai zyghee liiznigyydiiji jixe xaluunaar ug... tahan ba ugaa jixeer honirx... hon baina.

Bazaanov

ZURAG DEERE: Ulaan-Ydiin mexanizilirovanno şilei zavoodoi p rometriistia ba komsomoolo çleen nyx. Maxootova J. K. Nyx. Maxootova bolbol yder yde elgee yileiberiin programmiiji 120 proc. dyyrgedeg.

DYLETE BOLЬŞEVIIGAI AZABAIDAL

(V. V. Kyibeşeviiji xoroto johoor yxyyihenei 4-dexi oido).

4 zilei saadtee, 1935 oni janvaariin 25-da, 14 çaas 30 minuutada, eseşegyi revoliycoonno bojeec, bolьşevig paartiin ton jixe deejatelь, Leenin ba Staalinai ynen soraatnig—Valeriaan Vladiimiroviç Kyibeşevei zyrxen sooxioo bolihon baiga.

Soveed arad xadaa Valeriaan Vladiimiroviçiin yxelei bodoto şaltagaanuudiiji ton hajaxan soşordon medee: şpioonsko, troçkiis-buxaarinska banditduudai şalkiiin, şuhata faşiis buzar bulaianuud xadaa nyxed Kiirov, Goorьki ba Menzinskiiji alahan şingiee, nyxer Kyibeşeviiji predaatelьske johoor yxyylhen baina.

Manai oron soo kapitaliizmiiji restavraacalxa geze xoroto oroldolgo gargagşa, johotoi buzar itgeenegyyd, faşiis razveedkanuudai xylehenşed—tedener xadaa, Kyibeşev bolbol Kiirov şingi, Goorьki şingi, Menzlinski şingi, aradai zol zargalai tylee xizaarlaşagyi jixee temesee geze, paartiiji leeninske-staalinska zam deerehee xelberiyylxiiji hedegşed byxeniiji, xairgamgyi yibutasoxioo geze medehen bainac; Kyibeşev xadaa Leenin ba Staalinai xeregte xizaarlaşagyi ynen geze, dalaad medeze baigaa. Egeel tiilmehee, manai paartiin ene gaixamşag xybyyn, tereniiji xytelberilegşe erximyydei negeniiji xyyylxe gehen buzagai plaaniiji zoxioohon ba bejelyylhen, baruunai-troekiis buzar bulai-nuud, Kyibeşevte zerlig muuxaigaar zebyyrxedeg baigaa.

Edir baga nahanhaa xolşo byxii azajabadalaa kommuniizmiin xeregei tylee ygehen voiinstvenne bolьşevig, revoliycioneer tuxai durasxal, Kyibeşevei aldar neretei sag yrgelziin barisaatai baixa.

Urdiin Aamoliinske oblastiin Kokçetaav gooroodoi geegden 1 xaranxii voinsko komaandiin naçaalьnig bi baggiin xybyyn Kyibeşev bol byri baga xybyyxen ba xadaa Oomsko kadeed koorpusai xymyyegge baixadaa, revoliycioonno literatuuriiji honirxooo. Valeriaan bolbol zundaa iyrelxidtee jirexe, eeriingee sasuut nai niuusa sulgaanda xabaadalsana.

1904 ondo Kyibeşev bolbol 16-tai xybyyn baixadaa RSDRP-n Oomsko organizaacida oroxo, bolьşevigyydei raakcada durli xabadaba. Kyibeşev bolbol huragşadai dunda, Oomsko tymer zamai masterskoinuudai xydelmerişenei dunda revoliycioonno xydelmeri jabuulna, niei bolьşevigyydte esergyysen vestiypaaina.

Kyibeşev bolbol zil yngerhenei hyyleer Peterbyyrgske Voieenno-Mediciinske Akadeemide oroxo, Peterbyyrgske partiina organizaacatai barisaa bai uulaa, niuusa literatuura taraadag, buu zebseg transpertirovkolxe jabadaliiji erxildeg baigaa. Revoliycioonno xydeleenei tylee tereniiji Akadeemihaanь gargasarxiba. Kyibeşev bolbol Oomsk oşoxo niuusa baidalda oro-no. Valeriaan Vladiimiroviç bolbol xedil z luu baihan bolboş Oomskdo ugaa jixe partiina xydelmeri jabuulhan baina. Kyibeşevei tuslaltaar, Oomsk partiina komiteedei sostaav soo negş menьşevig yleegyi. Tereentei negen xamta, naimaa-prom şkone albaxaagşad ba tymer zamai masterskoinuudai xydelmerşenei zabastoovkanuudiiji udaridana, ton jixe propagandiis xydelmeri jabuulna. Revoliycioonno zaluuşuudiiji organizoovalna. 1905 onoi nojaabrьda Kyibeşev bolbol Oomskiin partkonfereence deere doklaad xebe. Konfereenciin byxii delegaaduudai xamtada, tereniiji aarestalhan baigaa.

Kyibeşev bolbol xeden hariiji tyrme soo yngergee. Ene xadaa tyryyşiin xee xaagdahan jym Gebeş, edir zaluu Kyibeşev bolbol, bejee, johotoi revoliycioneer şingi bariza jabaa. Nyxed yştejee negen xamtadaa, y eeregşedhee ba caarska syydte jamar negen pokaaniigyexehee arsaxa tuxai omzo abna Nyxedyydenь Kyibeşeviji politikiieske staarosta bolgon huligaba.

1907 onoi xabar Kyibeşeviiji Toomskdo niuusaar xyree jirebe. Tereniiji Toomsk partiina komiteedei sostaavta koopteerelne. Gexiin xamta, politiin medexe boloxodoo, Kyibeşev bolbol Petropaavlovska udaa teenь Kaiinska teeşe ygelgehen baina. Kyibeşev bolbol ende poliiciin glaavna nadzoor doro baihan bolboş, revoliycoonno xydelmeriiji jabuulna, kryooguudiiji baiguulna, prokiamaaca xeblexe xeregiiji organizovaalna.

Kaiinskhaa eeriin duraar garhanai tylee Kyibeşev gurban hariin tyrmede xaaxaar zaoçno ilidxebe. Valeriaan Vladiimiroviç bolbol Peterbyyrgte niuugdaza baigaa, partiina organizaacatai barisaa xeze şadabagyi. Daxin aarest bolxoo baiba. Xilliin saanaxi paasportoo xiliiin saana oşozo, ilbji çtei uulzaad, saşadxi xydelmeriingee zadaanuudiiji abxaa hanana. Jabaxaar byiin tyges boloodbaixa yjede, Valeriaan Vladimiroviç bolbol tereentei liiçne tanil bişe, negen revoliycioneerte, saazaluuza ajuul toxoolood, tiin tereniiji arşalxa tulada xiiin saanaxi paasport şuxala bolood baina geze duulahan oaiii, tereende eeriingee paasportiiji ygee hen. Tiin, tereenei, syletgehee terjilhen xyn geze, tyrmede huulgagdahan baigaa.

Gurban hara bolhonoi hyyleer tereniiji syleelee Kaiinsk teeşe sylene. Daxiaad le, xaxad zilhee niuusa posiilke abhanainь tylee Toomskiin tyrmehee odinooçxodo tereniiji huulgahan baigaa.

Aarestnuud baa sylelgenyyd xadaa zaluu erelxeg revoliycioneerei xysed zorigiiji xatuuzuulna. Ene yjede, tyrmede baixadaa bişenen nege stixotvoreeni socgoo, Valeriaan Vladimiroviç bolbol, exedee xandasa ilgeeze bişee hen:

Oko vuudşjl, xananuudşjl, jadaraltai nyydiji Gutamşag xair guixiiji baalxagyil...

1910 ondo Kyibeşeviiji şiner aarestalhanai hyyleer Narimde sylene. Tiin, Kyibeşev bolbol Narimske sylelgiin xatuu ysloovinuudtaiji gungilanagyi, gutanagyi. Tere xadaa sylelgede baigaş bolьşevigyydiiji organizoovalna, tedende istooriiin kyyrsiiji unşadag, menьşevigyydei ba eseerŋyydtei temseldeg, nyxedyydei terjilelgiiji xelsedeg baigaa.

Kyibeşevei, sylelgede baixadanь, policoo bolbol revoliycioonno xydelmeriin tylee xojor udaa tyrmede xaana.

1914 on. Kyibeşev daxiaad le Peterbyyrgde jirebe. Tere xadaa ressoorno masterskoido xydelmeriilne, byyleerinь Geisler ba „Treygoolьnig" zavoodnuud deere bolьşevigyydei kaassanuudiiji sekretaaraar xydelmerilne; RSDRP-iin Peterbyyrgske komiteedei sostaav soo hungagdaza, petrogaadska organizaacada propagandiis xydelmeriiji xytelberildeg baiba.

Imperialiis dain exilee. Kyibeşev—interna cionaliizmiin bolьşevig pozicaauud deere. Kyibeşev xadaa bodoto deeree caarska praviteelьstviiji demeexe baihan menьşevigyyd ba trocliistnyydiiji elxyyine, imperialiis dainiiji grazdaanska dain bolgoxo şuxala baihaniiji xydelmerişedte oilguulza ygene.

1915 onoi iyylide Kyibeşeviiji aarestalaad Irkyytske gybernitiin, Verxoleenske yjeezdiin Tytyyre geze seloodo sylebe. Kyibeşev bolbol Tytyyrte jirexetejee dari, ton jixe politiçeske xydelmeriiji jabuulhan baina: tende dyte baiga byxii se-loonuuddaxi sylegdegşedei ko... tereence organizoovaina. kr... zurnaaluudiiji bii bo gono.

Kyibeşev bolbol xeden har... nuudai hyyleer, sylelgehee te... jiize, Samaarta jirebe. End... petarkaada taabelьşçigaar,... jixe tryybne zavoodto tre tro... şçigoor, Adaamçig geze obo... toi bolzo xydelmerilne zuura... bolьşevig organizaaciiji xyte... berline. 1917 onoi nam Vale... riaan Vladiimiroviç bolьo... şevigyydei povoolzeske konfe... reenciiji organizoovalba. Te... yjede Kyibeşeviiji aarestlza... Tyrxaanska xizaarta sylehe... baina.

1917 onoi maartiin 6-da, sy... lelgede oşozo jabaxadanь, Kra... noaarskiin saad tee 200 m... dondo baigaa dyiiii seloodo Kyibeşev ba terenei nyxed, ... moderzaavliiji unagahan tuxa... bajartai medeeji abhan baiga...

Valeriaan Vladiimiroviç ... xlaad le Samaarta jiree. Kyibe... şev bolbol bolьşevig organ... zeske Pravdaatai barisaa ba... guulna, menьşevigyyd ba esee... riiji yi butasoxioo, samaar... ska xydelmerişedei zebseglen... Ulaan Gvardiin otriaaduud... sugluulna. Kyibeşevei xytelber... xadaa samaarska bolьşevigyy... xadaa jyyji tullaaba gexed... Samaar xadaa xuull zasagii... soveedyydei gar a ygexiil, en... hen tyr yiin gooroduud ne... gen bolo.

1917 onoi nojaabrьda Kyibe... şev bolboi Samaarska revko...

(Yrgelzelelenь 8-daxi niuurta)

Daragdaşagyi Abissiini

Abiassiiniin Liige naacadaxi gelziin delegaad bolbol liige acin soveedte, Abis iiinida aliiin togtuurigyi baidaliiji emşelehen xeden olon domeentnyydiiji tabiba. Byxıl issiini xadaa partizaanska deleenyydte abtahan baina. bjaanska seregyyd bexilegdehen pyy ktenyydhee nagyi huuna. Xynzoniiji medee abxa xysegyi bolxodoo, iliinxid bolbol ytelehen, şed ybeged, exenernyyd yxi xyygediiji zoboon xoro a darana. Teed, terenь oo rezylьtaaduudta asarna. egemdeerg proviincohoo ana nuurтaa zyyn teeşee) e abissiincıin bişehen bişez xelegdene: „ijyyliin 21-de, ene Mexeetevei raioondo, itaaliin iyyd bolbol 182 xyniiji gald za u ba ijyyliin 24-de yşee 200 ji alahan baina. Aavgustiin 9-de, a Fassimilues geze, xyn zonoi ag pyynktede jirehen itaaliiin tьnuud bolbol ceerьkovь soo orotende baiгşadiiji bultiiьь ygei.

e proviincodo, itaaliiinxid bolbol niiji xaluun tymeıeer xairaza uo, olon xyniiji xaraxagyi bol xabşagaar xiumahiijinь xuulana, r şydi jinь multa soxino. Debtoboor goorodto, itaaliin xuuli uud bolbol olontoote azahuug i sugluulza, ndaanь xyyrnyydiiji maltaad bultiinь amidiigaar bulasarxihan baina".

Ene proviincodo azahuugşad bolbol vosstaani xehen baina Edener bolbol Itaaliin bexizyylegdehen Negeeila pyynktiiji dobtolhon ba 600 haa ylyy soldaadtai garnizooniiji ygei xehen baina. Tereenei hyyide Debraa—Taboor goorodiiji dobtolbo. Sentiabriiin 27-do vosstvaalagşad bolbol Gondaar proviincohoo garhan ba Debraa—Taboordoxi garnizoondo tuhalxiiji şamdaza jabahan, itaaliiin otriaadiiji butasoxihon baina Gurban generaalnuudai komaandovani doro baihan 382 my.letei, pyyşkenyydtei, pyiimiooduud ba bişe materiaalnuudtai otriaad ygei xegdehen ba zebsegieigenь povstaancanuudai garta orobo. Ene otriaadiiji buta soxihonoigoo xoino povstaancanuud bolbol Lesleehee Debraa-Taboor oşozo jabahan 12 miangan xyntei itaaliiin otriaadtai, 8 yderei turşo soo dailadaad tereeniiji baha buta soxihon baina. Itaaliiin ezemdegşedte esergyysehen, Abissiiniin xyn zonoi geroiçeske temeseen byxe oron soo bolno.

ZURAG DEERE: Kanaadska aarmiin taankanuud marşte jabana.

(TASS-iin fotoxroonixo).

Remoontno kampaaniiiji zişeete hainaar yngergexe

Zede. (Manai speckoorhoo) Sagaan-Uhanai MTS bolbol ene zilde 10 kolioosno ba 10 „XTZ-Nati" traaktornuudiiji remoontoloxo johotoi. Eneenheenь 10 kolioosno traaktor kapitaalьna ba bişenyydenь tekyyşçe remoontdo oroxo baina.

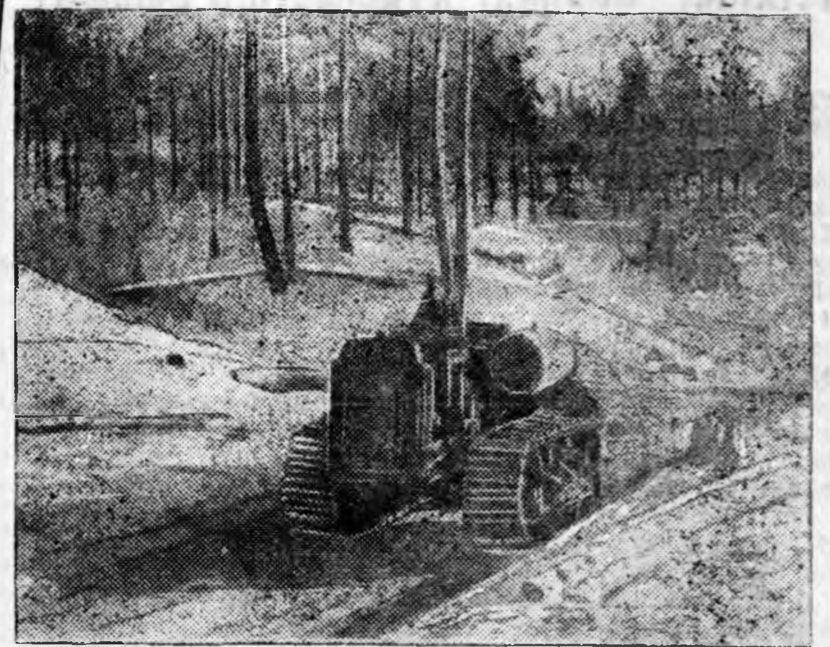
Remoontno kampaaniiiji yngergexiin tula 18 xynyydhee 3 remoontno brigaada organizovaalagdahan baixa jym. Edener xadaa eehedlingee xoorondo socialiis sorevnovaaniiji yrgeneer delgeryylze, brigaada x orondoo ba individyaalьna johoor socialiis doogovor batalaa.

Remoontno kampaaniiin graafigai jo oor, 1939 onoi janvaariiin 1-nei yder 4 „Naati" b l kolioosno traaktor ton hain şanartaigaar remoontlozo garhan baina.

MTS-iin direektoriij politiiçeske talaar orologşo nyx. Badmaajev xadaa remoontniguudai dunda politiçeske - maassova xydelmeriiiji hainaar tabiaa. Hara byridee 2 noomer xaniin gazeed regyliaarna gargadag ba tendee remoontniguudai xoorondoxi socialiis sorevnovaaniiin jabasa tuxai bişene. Myn tereşelen, haradaa 3 daxin ulas xoorondiin şinzelel tuxai doklaad xegdedeg, tekyyşçe politikoor zaniaati jabuulagdadag ba texmiinimyymiin huralsal plaanaigaa johoor yngergegdedeg baina.

Remoontniguudanь ba MTS-iin byxii kollektiiv xadaa traaktornuudai remoontiiji bolzorhoonь uridşalan (remoontno kampaaniiin dyyrgegdexe bolzor fevraaliiin 20-do), erxim hain şanartaigaar yngergexiin tula bolьşevlig temesel jabuulza baina.

C. ZIMBEEJEV.

ZURAG DEERE: Ibkiin meklespyynkt deere modiiji traaktoraar tailuulna.

(A. Çernoovoi foto).

Viistavkede xabaadalsaxiin tylee

Xoriiin aimagai, Dunda-Xudanai somonoi, Voroşilovoi neremzete kolxoozoi xoninoi tovaarna feermiiji erxilegşe, erxim staxaanovec nyxer Damdinai Darizab bolbol 2 7 tolgoi exe xonidhoo 374 xurigadiiji 1938 ondo xaraza abhan baina. Da rizab bolbol ene zilei arban xojor hara soo, 839 azalta yder olhon jym. Staxaanovska xydelmeriiingee tylee kolxoozoigoo pravleeniiin zyghee şag agdahan baina.

Myn, Çisaaniin somonoi, „Kominteern" kolxoozoi xoninoi tovaarna feerme (erxilegşenь Zargalai Byde) bolbol 1938 ondo 275 xurigadiiji ydeze, xamta 848 tolgoi xonidtoi bolbo. Ene feerme bolbol nooho ba miaxa beledxelgiin gyrenei plaaniiji xysed dyyrgehen baina.

Gadana, ene feermede, 850 tolgoi xurigadai baixa premiiivne ba 320 xurigadai tipovoi ovçaarnig barigdahan baina.

Malazalai ede erximyyd bolbol Byxesojuuzna xydee azaxiin viistavkede xabaadalsaxa erxiin tylee temeseze bainad.

Er. DORZIIN.

Tariaa soxilgo tahaldaba

Tariaa soxilgiin xydelmerinyydiiji sag bolzortonь erximeer yngergelge xadaa xabarai tariliiiji, bolьşevligşelen, zişeete hainaar yngergelgiin yhdehe huurinuudai negenь bolno. Gebeş, Xoriiin aimagai Dunda-Xudanai somonoi kolxoozuudai xytelberile şed bolbol eneende ton xalşi xeregeer, bolьşevlig bişeer xandana. Edener bolbol tariaa soxilgiiji tahalduulaad baina. Myn tereşelen, yrehe xaalgiin, doxood xubaariiin xydelmerinyyd hain bişe.

Mynee, 1739 gektaar tariaaniinь soxigdoogvi xebteze baina. Tus somonoi, Kiirovoi, Voroşilovoi, Moolotovoi neremzete kolxoozuud xadaa tariaanalgaa soxilgiiji dyyrgeedyi.

Somonoinь tyryylegşe nyxer Sanzeejev bolbol xydelmeriiingee x siiji zybeer emxidxeze şadaagyi, xarin „tariaaj imni MTS soxizo ygexe jym geed" le huuhaar, tariaa soxilgiiji tahalduulxiin ajuulda xyrgeed baina. Çisaaniin MTS, tariaa soxilgodo nege ebderxei traaktoriiji ygeed, tereenee remoontolxiin jamarşi xemzeenyydiiji abaagyi baidag baina.

Tus somonoi kolxoozuudta agrotexniiçeske xemzeenyydiiji jabuulgiin xydelmerinyyd myn le xangaltagyi. Byxii somon dotoroo, oroidoo 14 gektaar tariaalan deere saha togtoohon, 8 ceentner ynehe suglulhan ba 26 toonno navooz beledxehen baina.

Tariaa soxilgodo xytelberilegşedei zyghee iime xandalgiiji usadxaza, eneeniiji darii sagaa dyyrgexiin, tariigiin yrehiiji xysed xaaxiin xergte zoxixo xemzeenyydiiji abxa johotoi.

Er. Dorziin.

Socialiis malazaliiji xytelberilenegyi

Zede. (Manai speckoorhoo). Socialiis mala aliiji ysxeberilexe gyrenei plaaniiji dyyrgexe talaar Zediin aimagai kolxoozuud xadaa 1938 onoi niuurta baga bişe amzaltanuudiiji tuilahan baina.

Zişeelxede, tus aimag soo mal ysxeberilexe gyrenei plaan 1938 onoi niuurta aduu moridoi talaar—100,8 proceent, yxereer—103,8 proc., xoni jamaad —109,4 proc. ba gaxainuud—103,3 proceent dyyrgegdee. Gexetei xamta, 1938 on soo tyl abalgiin gyrenei plaan xadaa tugalnuudaar—91,9 proc., unagadaar —90,3 proc. g. m. dyyrgegdehen baina.

Aimag dotor malazalai gyrenei plaan jyrenxii deeree dyyrgegdehenşji haa, „Galai Oşon" (tyryylegşenь nyx. Banz. ragsaajev), „Ulaan Nomto" (Deede Tori) Bydioonniin neremzete (tyryylegşenь nyx. Kyznecoov, „Ulaan Oktiaabrь" (tyryylegşenь nyx. Vaandanov) g. m. 16 kolxoozuud plaanaa ylyybşelen dyyrgegdehen ba bişe 28 kolxoozuudanь gyrenei plaaniiji dyyrgeegyi.

Eneenei gol şaltagaaniinь yybgexede, malai oroonoi kampaniii yngergexe zuraa jamarşji kontroolьgyigeer jabuulhan ba tyrexe mainuudtaa hain yslovi baiguulaagyi, zootexniiçeske bariiganuudai plaaniiji tahalduulhan, tezeeleer xysed xangaagyi, iime şaltgaanhaa bolzo tyinyydei talaar jixeşeg xorItot i kolxoozuud olon bii. Zişeeixede, Saxijaanovaagai neremzete kolxooz 1938 on soo unagadai talaar 12,1 proc., tugainuud—16 4 proc.. porosiaaduud—47 proc., xuriga eşeged —2,8 proc. xoroltotoi, Borgoin somonoi Moolotovoi neremzete kolxoozdo tugainuud — 15,5 proc., unagad—9,4 proc., xuriga eşeged—35 proc. g. m. xorolto bolson baina.

Deere dursagdahan kolxoozuudai olonxinь xadaa socialiis malazal deere şadabaritai kaadran d—staxaanovcuud, udaarniguudiiji tabiaagyi, zildee, haradaa feermiin xeden olon erxilegşediiji helgehen ba malazaida xalşa xeregeer xandahanai rezylьtaadiiji xaruulna. Zişeeixede, Borgoin somonoi Molotovoi neremzete kolxoozdo tyryylegşeer xydelmerilexe baihan Cerenov xoninoi feermiin erxilegşe Cerenz apov, aduunai feermiin erxilegşe Gomboojev gegşed us kolxoozoi xytelberide udaan bolzo, soo baixa zuura malazai deere jixexen vrediitelьstve bolhon baina.

Iime faaktanuud bişeşji kolxoozuudta olon bii.

Aimagai xeden olon kolxoozuudta vrediitelьstviin xolşolonguudai u adxalgiin hulaar jabaza ba zarimdaa vrediitelьstviin yrgelzelheer baihan tuxai signaainuudai aimagai organizacanuudta, ilangajaa AZO oxedii olon orohonşji haanь, edenei xytelberilegşed, eeen tyryyn AZO-goi exilegşe Zaicev ba staarşa zooteexnig Biçeenko gegşed şixe dyliiu huulsaza, ede daisan elьmeentnyyde jixeşeg tuhalamza ygee geeşe.

Socialiis mala aliiji gartaa abaza 1939 on soo gyrenei plaaniiji ylyyb elen dyyrgexiin şuxala xemzeeji abxa johotoi.

C. Zimbeejev

DYLETE BOLЬŞEVIIGAI AZABAIDAL

(TYGESXEL. Exinь gurbadaxi niuurta)

tyryylegşe bolgon hungag. razdaanska dain exilee. Kyiv xadaa vojeenne xeregte e dyyren ygene. 1918 onoi r çexoslovaakanuud bolbol sagaangvardeicyydtei xamn Samaariiji dobtolon oroUlaan Aarmiin yseen tooto bagi hurgagdahan otriaad, daisanai ugaa jixe xysedei urda suxarixa baatai on baina. Kyibeşev bolbol rmiin politiiçeske komissaar on tomilogdoo, tere aarı faktiiçeske deeree taruu aduudhaa byridxen balguuljohotoi baigaa. Kyibeşev teiji ba guulaa. V. V. Kyibeei xytelberi doro Ulaan Aarbolbol Simbilskiiji, hyyleeь Slizraanь ba Samaariiji anai garaa multa soxin ab-

yibeşev bolbol Fryynzetei en xamta Vostooçno froont e sagaangvardei yydiij yi soxiiо. II-doxi aarmiin revnsoveedei çleen baina, Kiiei negen xamta Astraxaan oboroonii orga izovaalza, nei hyyleer daxiaad le yuzetei negen xamta Tyrlaanska froont deere operaa udaridan, Dunda Aaziiin sno ysloovinuud soo leeke-staalinska nacionaalьna litikiiji bjeelyyldeg baigaa. iraadaanska dainai dyyrxe, 1921 ondo, Kyibeşev—ICS-ei preziidiymei çleen. de baigaa byxii eneergiee ree professionaalьna sojuuzuudei xydelmeride Leeninske liiniiji jabuulxiin tylee temesene.

Paartiin X sjeezd deere Kyibeşev bolbol Centraalьna Komiteedei sostaavta hungagdaza, XI sjeezdiin hyyleer—BK(b)P-iin CK-ei sekretaariaar hungagdaba. Kyibeşev xadaa 1927 onoi dekaabrihaa xoişo—BK(b)P-iin CK-ei Politbiyroogoi çleen.

Paarti bolbol partiiin byxii daisadtai, buzar bulai xojorniuurtanuudtai olon zil soo jabuulhan elseşegyi ba xairgamgyi temeseliijinь mededeg ba segnedeg baigaa. Kyibeşev bolbol tedeniiji şadamgaigaar eliryylen bytasoxizo, tedenerhee buzagai baguudiiji xodolon abza şadadag baigaa.

Tiimehee paarti bolbol CKK-RKI-iin xytelberiiiji Kyibeşevte daalgaba. Tiin neereeşji, partiina zergenyydei jedinstvoo ba ariuun seberiiji saxixiin tylee, gyrenei apparaadta biyrokratiizmiiji yndeheerenь ygei xexiin tylee temeselde eeriingee xysiiji xairalaagyi. Nyxer Kyibeşev bolbol CKK-RKI-n tyryylegşiin poost deere, kontrrevoliycioonno trockiis-buxaariinska ba bişe predaatelьnyydtei xairgamgyi temesene.

1926 ondo, leeninske-staalinska xeregei tylee dylete temeselşe Feliks Dzerzinskiiji genetiin yxel bolbol xoloduulxadanь, paarti xadaa Valeriaan Vladiimiroviçiiji VSNX-n tyryylegşe bolgon tomiloo hen.

Kyibeşev xadaa manai oronoi ton jixen yd industria lьna gigaantnuud bolxo Azovstaali, Zaperoozstaali, Magnitka, Kyzneecke ba bişe bişenyydei projektiiovaniiji xytelberiine. Dneeprostroi, Beriooznikov, Stalinogiaadska traaktorno ba xede xeden bişenyyd gigaantnuudiiji barixa gazariiji eeree şileze olobo.

Bojevoi organizaator, podpoolьşçig, grazdaanska dainai yjede galxamşag frontovlig baihan Valeriaan Vladiimiroviç bolbol soveed indyystriiin organizaatorai, oron ulasaa indystrializaacalxa aguu jixe staalinska plaanai tylee temeseişiin ba baruunai–trockiis izmeeni gyyd ba diversaantnuudta esergyy temeselşiin ugaa ixe xyse şadabaiiiji xaruulhan baina. Kyibeşev bolbol SSSR-ei aradai azaxiin tyrgen urgaltiin tylee byxii burgilama eneergiee ygee jym.

Nyxer Kyibeşev bolbol terenei udaa tee SSSR-ei Sovnarkoomoi tyryylegşiiji oro ogşo baiza, Gosplaaniiji xytelberiine.

Kyibeşev bolbol Soveed Kontrooliiin Komissiiji organizovaalhanai hyyleer, 1934 ondo, terenei tyryylegşe bolno. 1934 onoi ij ylьde Soveed Kontrooliiin Komissiin pleenym deere Kyibeşev bolbol SKK-in ujalgiiji temdeglen zaahan baina: „Pravitelьstviin togtoomsonuudiiji gyisedxedeggyi jabadaliiji eliryylxe, haaltanuudiiji zaisuulxa ba soveed gyrenei voolьno ba voolьno bişe, eli ba dalda daisadtai erid temesexe" *) Kyibeşev bolbol egeel iimeer SKK-n xydelmeriiiji organizovaalaa.

Manai oron bolbol „Çeliyyskinei" geroiçeske ekipaazai sydьbaagai tylee hanaagaa zobozo ba han durasxaltai minuutanuudta, Kyibeşev bolbol pravitelьstviin daabariaar çeliyyskinteniiji arşalxa xydelmeriiiji udaridahan baina. Valeriaan Vladiimiroviç xadaa hynindee, untangyi baiza, arşalalgiin operaacanuudiiji xytelberiine, tede nei eldeb variaantnuudiiji zoxiooно, xynyydiiji organizovaalna, tiin byxii delexeinxidiiji galxuulhan, tolotomo ilaltiiji tuilaba.

Eldeb bajalig erdemte, galxamşag bolьşevlig Kyibeşev bolbol revoliyyciin amaltanuudaar, socialiis baiguulaltiin amzaltanuudaar azanuudag hen. Tedenei tylee byxii xysejee ygedeg hen.

Ene xadaa baildaanda aidaggyi socialiizmiin daisadta xairgamgyi, leeninske-staalinska tiipiin politiiçeske deejatelь baigaa, eeriingee arad ba eeriingee exe orondo xizaarlaşagyi inag, todo ba honor, sexe ba ynenşe deejatelь baigaa.

Eeriingee ynder deede principiaalьnostiin tylee, optimiiztei ba eeriingee xeregte etigexe etigeltei xabsarhan, esexiiji mededeggyi galxamşag eneergiin tylee, maassa ai bata byxi barisaatai baihanaigaa tylee, eeriin gee 30 zilei bolьşevlig zamai byxii uje soo Leenin—Staalinai znaamiiiji ynder deere abza jabahanai tylee, manai paarti ba byxii manai arad xadaa nyxer Kyibeşevte inagladag baihan ba myneeş i inaglana.

Egeel tiime deereheenь, faşiis provokaatornuud, şpioonuud ba aluurşadai byxii sbrood tereeniiji yzedeggyi baigaa.

Trockiis-buxaarinska-riikovske baandiin glavaarьnuudai daalabariaar, predaatelьnuud Leevin ba Pletniov gegşed, emşei n argalaabdi gehen janzataigaar, Kyibeşevei bejiin elyyriiji muuduulxa, tereniiji alaxiin tulada, xexe jyymiiji dyyrenxee.

Soveed arad xadaa trockiis-buxaarinska faşiis noxoinuudai ene zerlig şuhata zemete jabuulgiiji xezeeş martaxagyi. Faşiis xylehenşedei yibutasoxigdonon daisan baandiin hyylsernyyd, arad ar xairgamgyi ba esesien ygeixegdexe.

Nyxer Kyibeşevei todo, geroiçeske tyxei şarainь, todo honor ba bojevoi azabaidalainь, leeninske-staalinska tiipiin revoliycioneerei burgilama azabaidalanь, terenei, byxii xysejee yleengyi vgehen aradainь, hana b doldo myxedee yle e baina

*). V. V. Kyibeşev. Statьjaanuud ba ygenyyd. Partizdaat. 1935 on. n. 304.

Paartiiin istooriiiji samostojaatelьnaar şudalza baihanai miniii ooped

Bi bolbol Zakaaminai aimagai, Cakirai xysed bişe dunda hurguulida hurgagşaar xydelmerileneb. Eneenhee gadana komsomoolьsko ba bişe organizaacanuudai zyghee obşçeestvenno xydelmeri jabuulxa tuxai daabaritaib. Iime deerehee miniii xydelmeriin sag jixe ynetei baidag. Diilenxi sylee sagaa eeriingee yroogte beledxel xeze baradag bi. Gebeş. 6 xonogto 2 çaasiiji BK(b) Paartiiin istooriiiji samostojaatelьno şudalxa xeregte tabidag bainab.

Hajaxan, BK(b) Paartiiin istooriiin xuriaangii kyyrsiin 1-dexi glavaaji yzeze dyyrgeeb. Ene Paartiiin istooriiiji yzeze baixa yjedem oilgogdodoggyi asuudalnuud ton olon dairaldadag baigaa. Ede oilgogdoogyi asuudalnuudiiji haitar oilgoxiin tulada, konsylьtaaca, leekce g. m. jabadag bainab. Myn eneenhee gadana, marksiistske-leeninske literatuurnuudiiji unşadag bi. Baha, gazeedei straniice deere tusxai asuud inuudaar tolilogdohon konsylьtaacanuudiiji aldangyi unşadag bainab.

Oilgohon asuudalnuudaa martaxagyin ba bolьşevlidske paartiiin istooriiiji bata bexi hainaar oilgozo abaxiin tulada bi xadaa, konspeekt tabidag bi. Konspeekt tabixa jabadal bolbol BK (b) Paartiiin istooriiiji yzegşedte ton şuxala baina.

BK(b) Paartiiin istooriiiji samostojaatelьno şudalan yzexe xereg bolbol ton jixe produktiivnostitei baina. Mynee, bi xadaa paartiiin istooriiin II glavaada orood jabanab.

Ceden Zorigtuujev

Tyrelxidei dundaxi xydelmeriiiji hainaar tabixa

Xyygedliji kommunizmiin dyyxeer xymyyzyylxe ba huralsalai zilliji amzaltatalgaar yngergexe xeregte, huragşadai tyrelxidei roolь ugaa jixe baina. Teed, olonxi hurguulinuud xodaa tyrelxidei dunda jamarsji xydelmeri jabuuldaggyi, huragşadai tyrelxidiiji hurguuliin xydelmeride xabaaduuldaggyi baina. Myn zarim tyrelxid bolbol xyygediiji zybeer xymyyzyylxe ba hurguuliin xydelmeride xabaadalsaxa xariuusalgatalgaa mededeggyi deerehee, hurguuliin xydelmeride tuhalamza yzyyldeggyi, xyygedeigee jamaraar huraza jabahan ba jamar dutuu dundatai baihiinь medexiiji xysedeggyi baina.

Hurguuli ba huragşadai tyrelxid xojoroi xoorondo barisaagyi baihanainь rezyltaad deerehee, hurguulinuudai ba huragşadai xydelmeride baihan dutuu dunda zyilnyyd sag dariidaa usadxagdadaggyi, hurguuliin xyygediiji bairaar ba ediee xooloor xysed xangagdadaggyi, huragşad xadaa zanlaatihaa jixeer taharaxa ba progyyl xexe jabadalnuud yzegdedeg, enenь hyylei hyylde huragşadai yspevaajemostiiji baga bailgadag uşar olon daxin uşardag baina.

Zişeelxede, Selengiin aimagai Zagastain dunda hurguulida xamta 500 huragşad huradag ba 20 tuxai hurgagşad xydelmerildeg. Ende hurguuliingaa byxii xydelmeri iji ton halnaar tabixaar xysed ysloovi baibaşji, ene hurguuliin xydelmeride dutuu zyil bii: hurguuli ba tyrelxid xadaa xooronuoo barisaa bagatai ba mynee xyrter hurguulidaa tyrelxidei komiteed baiguulaagyi baina.

Gadana, huragşadiiji xamtiin bairaar xysed xangadaggyi baina, edl e xooliinь tahalduuldag baina.

Tus somonoi Voroşilovoi neremzete kolxooz bolbol hurguuliingaa xyygedte xamtiin baira beledxeegyi deereheenь, ene kolxoozoi 8-9 nahatai xyyged 5-6 kilomeetr gazarhaa jabagaar hurguulidaa jiredeg bainad.

Myn zarim kolxooz xyygedeingee xamtiin bairada remoont xedeggyi ba huragşadta xereglegdexe şuxala xeregselnyydiiji abadaggyi baina.

Ede byxii dutuu dunda zyilnyyd xadaa huragşadai hainaar huraxa jabadalda haad uşaruuldag baixa jym.

Tus hurguuliin xojordoxi çeetverть sooxi huragşadai yspevaajemostь oroidoo 80 proc. hurguulidaa xandalganь 92 proceent boloo.

Uşar ilmehee aradai daisad byryaazna nacionalistanuudai vrediitelьstviin xoisoloŋuudiiji yndeheerenь usadxaza, huragşadai tyrelxidei dundaxi xydelmeriiji haizaruulxa, hurguuliudta tyrelxidei komiteedyy diiji baiguulxa hurguuliin huragşadiji, zoxistoi hain ysloovoor xangaxa ba hurguuliin xydelmeride baihan dutuu dunda zyilnyydiiji hurgagşadai ba tyrelxidei xyseer oirlin yderyydte usadxalga xadaa şuxala zorilgo bolno.

N. BUDAZAAPOVA.

Pleenymei togtooliiji dyyrgenegyi

Xori. Çisaanain somonoi unşalgiin baişangai erxilegçe nyxer Bazaarova Gerel aa ugaa gşe xariuusalgata xydelmeridee xaraşa xereggeer xandaza, bodoto xydelm riee bolis jabuulnagyi. Dekaabrь harain 17-do bolhon somonoi pleenym xadaa nyxer Bazaarovaada duradxahan baigaa: oirlin ydernyyd e xydelmeriee haizaruulxa, na atanai hurguuliin xydelmeriiji şulgaxa g. m.

Nyxer Bazaarova bolbol pleenymei togtoolii i dvrgeze, xydelm riee ori haizaruulxa ujalgatai bolhan aad, mynee xyrter xydelmeridee jamarsji xublialta gargaagyi. Gad na, u şalgiin baişan xadaa xo o xadgatai baidag ba doloronь xynei unşaxa knigenyyd, g zeed, zurnaal gexe mete zylnyyd ygei.

Xor. gşa.

Discipliine ebdegşedtei temesexe

Gyrenei baankiin Zedlin aimagai tahag (ypravliaajeşçenь Rabdaajev) eehediing-e xydelmerişedte baankinuudai disciplinuiji SSSR-ei Sovnarkoomoi, BK(b) P-iin CK-ei ba PSBCS-ei 1938 onoi dekaabriin 28-ai togtooloi yndeheer,mynee xyrteree haizaruulza şadaagyi. Xydelmerşedeinь dunda progyyl xedeg xynyyd yşeel bii zandaa baina.

Zişeelxede, inspeektor Vaampilov Dugar gegşe 2-3 ydereer jamarşji şal agaangyigeer progyyl xedeg, xodol xydelmeridee xozomdozo jiredeg baina. Teed, ene baankiin xydelmerişedte ba ilangajaa ypravliaaşçe nyxer Rabdaajevte deere zaagdahan togtool edegdezel baigaa johotoi, tiibe jaabaş tus togtooliiji dyyrgelte bolgoxo, progyyl şçigyydte, disciplinee ebdegşedtei temesexe talaar jamarşji xemzee abxagyinь gaixaltai.

G Z

Aguu ilxe Ukrainska poeed—revoliycioneer T. G. Şevçeenk in tyrehenhee xoişo 125 zil bolhonoi jybileide. ZURAG DEER: „Pyşaç ovi ji aarestalalga" geze, T. G. Şevçeenkiin zurahan zurag.

(TASS-iin Fotoxrooniko).

Kolxoozuudai xubaagdaxagyi foondiin urgalta ba 1939 ondo ygtexe krediit

1938 ondo manai respyyblikiin kolxoozuud bolbol xydee azaxiin baankhaa kapitaalьna gargaşa a 2.953.0 miangan tyxerig krediit abhan baina, eneen oohoo plemennoi yxer xudaldan abalgada—906,0 miangan tyxerig, malazalai barilgada — 1.077 0 tyxerig, plemennoi azarganuudiiji xudaldan abalgada—275,0 miangan tyxerig, ogoroodoi azalii i erxilelgede—83,0 miangan tyxerig g. m. baina.

Xydee azaxiin baank bolbol xamta 490 kolxoozuudta krediit ygehen baina.

Ygtehen kediidyyd xangaltagyigeer xereglegdehen baina, Gebel, Tarbagatain aim g zilei gee plaanai 70 proc., Xoitobaigalai aimag—41 proc., Tynxeiei aimag—67 proc., Ze iin aimag—69 proc. ba Xiaagtiin aimag—75 proceent g. m. bolno. Respyyblike dotor krediit ygelgiin zilei plaan byxii deeree 78,2 proceent dyyrgegdehen baina.

Kolxoozuudta oobosçexranilişçi ba yrihe xataaxa syşilke barilga şine gaz r edl yriiiji xereglexe g. m. xemzeezabuulganuudiiji bejelyylxe jabadal ilangajaa muu ba myn tereşelen en tuxai ygtehen krediidyydiiji xereglexe jabadal muu baina.

1938 ondo kolxoozuud bolbol baankiin sçoodto xubaagdaxagyi foondiin myngen zeerihee 8.738,0 miangan tyxerig oruulhan baina, enenь xadaa 1937 onoixihoo 50 proc. jixe boloo. Myn ene yje soo baankiin xubaagdaxagyi foondiin myngen zeerihee kapitaalьna gargaşada 8 79 ,0 mi ngan tyxerig ygtehen baina. Kolxoozuudai yngerhen zilei xubaagdaxagyi foondiin myngen zeerihee 1 39 onoi janvaariin 1-de 1.329,0 miangan tyxerig xydee azaxiin baankda ylehen baixa jym. Yngerhen zilde ilangajaa Jaruunin, Zakaaminai ba Tynxenei aimagai kolxoozuudai xubaagdaxagyi foondiin myngen zeeri jixeer urgahan baina. 1938 ondo kolxoozuud xadaa xydee azaxiin baankda udaan bolzoroi ssyvd 1 857,0 miangan tyxerig tylehen ba enenь xadaa miin jedini ee geexe gy, xamta respyyblikiin 17 kolxoozuud ssyydiin talaar baanktai toosoogoo xeegyi baina. Gebel, Xiaagtada—7 kolxooz. Xoriiin—2,Selengiin—2 kolxooz ba bişed bolno.

1939 onoi 1-dexi kvaartalda xydee azaxiin baank bolbol kolxoozuudta 905,0 miangan tyxerig udaan bolzoroi krediidyydiiji tabixa baina, en en soonь barilgada—200,0 miangan tyxerig, plemennoi yxer ba azarganuudiiji xudaldan abalgada 200,0 miangan tyxerig bişed.

Kolxoozuud xadaa kolxoozoigoo xamtiin suglaanai togtoomzoor krediit abxiin tula baankiin tahaguudta zaxil xeze şadaxa baina.

Jerşoov.

Partiina ba partiina bişe bolьşeviigyydei bojevoi zorilgo

Ende hajaxan, Vostooçno Sibiirske tymer zamai 4-dexi otdeleeniin byxii predprijaatinuud, staancanuud, parovoozuud, ceexenyyd byxende obşçeestvenne şalgalta yngeregdehe. Ene şalgalta xadaa ybelei xydelmeride tymer zamaixidai xerzerge beledxehen tuxai tymer zamai byxii halbarinuudta ybelei ysloovido xydelmeriiji jaaza jabuulxa tuxai Zam Xarilsaanai Narkoom nyxer L. M. Kaganoviçiin gargahan №331 ba №313 prikaazuudai yndehen deere yngeregdebe.

Ene şalgaltaar, 17 staancanuud ba 7 postovoi byydkenyyd ybelei xydelmeride erxiin hain beledxelтei baiza, mynee socialiis paasportaa tuşaan abba. Gadana, streeloçno azaxiin, slyzeebne bairanuud. Ulaan-Ydiin, Mesovoin, Zaydinske, Taalьcin, Doliiniin ba Timliyin staancanuud bolbol texniiçeske zahabariiingaa talaar muu baihan ba ybelei xydelmeride beledxelgyi baihanai gemeer socialiis paasportaa abaagyi. Ede byxii dutuunuud jamar şaltagaan deerehee mynee xyrter usadxagdaagyib gexede, imagta le staancin naçaalьniguud x daa xydelmeridee xariuusalgagyigeer xandadag, ybelei xydelmeride beledxelei jabaza baigaa tyleb yjede xexe, byteexe xydelmeriee ogto medeegyi baihan deereheenь bolno. Edenei dundahaa, ilangajaa Taalьciin staanciin çaalьnig nyx. Çeeninko, Zaydiinske staanciin naçaalьnig nyx. Devlaatkin gegşed byriş jyyme xeegyi, ybelei yjede jabuulxa byxii xydelmeriingee talaar pozoornoor xozomdohon baina. Ede nyxed xadaa streeloçno azaxiin, streeloçno byydkenyydei, myn peeçenyydei remoont xeegyi, remoont xexehee baltugai ede uçaastoguudaar muuxai ba texniiçeske talaaraa byten bişe baihan baiba. Ede staancanuudta avaari bolxiin ajuul xolo bişe. Jyyb gexede, negeş semofooriyiiji xiyyrgyi, „myngegyi" geze şaltaad elektriin gerel bii bolgodoggyi g. m. bişiixanşji haa, ton serьjoozno dutuunuud olon.

Ene zi de Za ydinske staanca bolbol liininyydiiji olon bolgoxiin tylee şine reelьcenyydiji tabixa johotoi baihan bolboşji, ene xydelmerinь jaagşi xaşan, ton aali teempeteigeer jabuulagdaza baina. Ene staancada deere texnologiiçeske processiinь talaar Kisliicin gedeg nege xyn xydel neriledeg. Teed ene nyxer xadaa eeringee jabuulxa gol ba şuxala zorilgonuudiiji oilgoogyi, byteexe gehen zyilnyydee sag bolzorhoonь xeden xonog orooduuldag jym. Ene şaltagaan deerehee ilangajaa baruulza garxa poojezdnuudanь xeterxedee 6 syydke xyrter haatadag baina.

Gryyzyydiiji jabuulxa, xoohorhon vagoonuudiiji udaaruulxagyi jabadal xadaa mynee ton şuxala ba politiiçeske udxaşanartai baina. Tiigen geter №1 ba №2 neftibaazanuud, melькombinaad ba miaxanai kombinaaduud bolbol eehedii - gee texxe ba buulgaxa johotoi gryyzyydiiji graafigaar zaagdadahan sag soo gyyrgelte bolgodoggyi, xarin 20—30 vagoon sostaavtai poojezdnuudiiji xeden çaas soo haatuulna.

Eneenhee gadana, Timliyin staanca bolbol Kabaanskiin aimagai territoori deere baidag. Ene staanca ybelei xydelmeriin beledxelei xydelmeri jamar jabuulagdaza baihan tuxai, tus aimagai partiina ba soveedske organizaacianuud negeş honirxoogyi, ynendee tymer zamaixidta, ilangajaa tedenei xy elmerilee jamarşji xytelberi ba tuhalamza yzyyldeggyi.

Tereşelen, xeden kilomeetr tymer zam Zagarain aimagai territoori deegyyr gardag. Ene aimagai territoori deere xeden staancanuud ba razjeezdnyyd bii. Gebeşji, ede staancanuud ba razjeezdenyydenь ene ybelei xydelmeride beledxelei talaar „muu" gee segneite abhan baina. Teed, tus aimagai partiina ba soveedske organizacianuudanь tymer zamai xydelmerişedei haizaruulxa jabadal byri jamarşji xydelmeri xeegyi. Tede negen ygeer xelebel tymer zamai xydelmerişed geze dolzoogo araad „sojoroldozo" jabadag baina. Nege bişixan zişee xaruulxada, ene aimagai ceentrte ton dytexen baigaa Onoxoin staancada bolbol ybelei xydelmeride beledxelei talaar bolzooşoi xozomdohon baina. Ene staanca deere gryyzyyd sostaavuud sag yrgelze haatadag. Ende hajaxan t.s staanca deere tariaan gryyzenii nelieedgyi adxarhan ba şoroiloor zuuraldahan baina. Teed, Zagarain aimagai „Ryytь Staalin" gazeedei redaakcilnxid xadaa ede byxii dutuu dundanuudiiji darii usadxaza tuxai temesexe, eldeb signaalnuudiiji eeriingee gazeedta toli ozo baixa ba taaraxagyi jabadalnuudiiji xaraaşan tuxai tymer zamai xydelmeride tuhalamza yzyylxe baixa uşartai aad, jyyş xedeggyi, xarin „Tymer zamaixid manai gazeed zaxidaggyi jym, manai gazeedte tymer zamai xydelmeri tuxai bişeheneişji x reg jyyn bolxab"—geze hengergylgeer jarlidaza baidag gurimtai.

Ybelei tyleb yje yngerze baina. Tilmede, Vostooçno Sibiirske tymer zamai 4-dexi otdeleeniinxid, ilangajaa partiina ba profsojuuzna organizaacianuud olbol tymer zamai ybelei xydelmeri deere mynee ton aali xyrter yrgelze baigaa dutuu dundanuudiiji usadxaxiin tylee, tymer zamai byxii azaxiida xydelmerinyydiiji jaaza organizaavaalxa tuxai Narkoom nyx. Kaganoviçiin prikaaziiji bejelyylxe, yrihe xydelmerişedei bolьşeviigi xubilalta gargaxa ujalgatai.

Ja. SAZOONOV.

FELЬJETOON

Caxirai ceentrte...

(Zakaamin. Caxirai ceentrte nege stoloove baidag aad, arig sobrei tal ar jixe halan, xulaganiin xorgoohotoi kyrpee şaraad ygedeg. Oficaantnariinь ediee yg xedee niuur saxidag, xileeme tyberleedke deeresji zyheze baixa jabadal yzegdedeg g. m olon dutuunuudiiji zaasaa manai korrespondeent „Caxirai haixin" gegşe signaaldana).

***

Tosxon Caxirai ceentrte
Tomoxon harxaihan gerte,
Xamtiin stoloovo orşodog,
Xamag uiduud edieeldeg.

***

Xydee niutagai xygzeliil,
Kylьtyyre-gegeerelei urgaltil,
Niite bygediin debzeltil
Nerleedş durdaadş jaalalb,
Tujaa toloor jalaranal,
Tandaş, namdaş elibşyy.
Gebe, jaabaş arga yil,
Galxahan tedigee ygvylhyy:
Dekaabriiin guşanai ydeşe
Doloon çaasal yjede,
Zara şaxam şoofernuud
Zedlin Volьfraam kombinaadai
Edleelxe, dulaasaxa hanaltai,
Ene stoloovodo orobol.
Taloon tygeedee kassiir
Tuş an bolzo baibaşyi,
Oficaantka xyyxen Moodi
Olon şoofernuudil şirteed.
Dundahaanь xojori seberşelen,
Duraar a şil ze. ilgaad:
„Eneexen xojoroo edleelyylxeb,
Ylegşed namda xamaagyi"—gebe.
Niuur, nyxerei taliji
Narin ilgaza baihandaнь
Nyeeedyyliinь uurlaaş haanь,
Jyymen biraza bytebegyi—
Jvrenxiiş zaışalanь tere baiba.
Ulxan mataar tabaguud soo
Uural baa atar „xyndeldeg",
Şyle, edieeneinь şanariiji
Ş. ymzelen xedil yge xeleje.
Xaraad huuxaş kyyxni xudar
Xaldixaarş kartiina yzegdexe:
Tyberleedke deeree—xamaagyi
Talxaa zyheze baixal daa.
Şala deere piald geed
Şarahan miaxaniinь unaşxa,
Ubai ygei oficaantnariinь
Yrgeed tabag sooş xezerxixe.
Myngeel tylee haa—dyyree,
Muuxairxaza, zirxezeş jaalals daa.
Kyyşke, xulganiin xorgoohotoi
Kyrpeeş duradxaxadaa gerxe gyii daa.
Gexe meteşelen olon taban,
Gutamşag halan, dutuujiinь
Baraniinь toolon gargaa haa
Baragdaxaş ygei xa zaxahaa.
Xelee haa, stoloovlin direektor
Karnakoov gedeg,
Jynş haa, raipotreebsojuuzai tyryy
Jyyren gedeg,—
Ede xojor nyxedyvd
„Egee ee" aad, xaramsar ulduud xaa.
—„Talxa xileeme zyhexede
Tyberleedkesji xyrene aabza,
Gazarta unagaahan ediee ee
Gaxaida iyynde xaj xa jym?
Bagai şoroil or xoliisoldoxo doo
Baagyi amtatai boldog jym!
Kvyşke, xulganiiş xorgoohon
Kyrpeede nemeri boldog jym!
Napraavo naleevaa boliuulza,
Nariaar xiamgadaxa ereggyi tel"—
Igeze bodomzolood,
Iimeer xydelmerilee tabiaaltai.
Arig seberil sa ingyi.
Azal xydelmerilee emxidxengyi
diee xooloo haizaruulangyi,
„Ekonoomi" iimeer xedeg jym
gexe.
Edenerte xen xeleze
ygee jym?
Şara Xaliuun.

Soveed balguulaltiin xydelmerilegşedliji beledxexe kyyrsd

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei kaidranuudai seektor bolbol 1939 onoi fevraliiin 1 hee aavgustiin 1 xyrter soveed ba guulaltiin xy elmeri gşed: aimgyised oomuudai tyryylegşii i orologşod ba sekretaarinuudiiji beledxexe ba tedenei be edxeliiji deeşelyylxe 6 hariin kvyrs neexe g be. Ende yyrsede xamta 50 xyn huralsaxa baina.

AZALTA YDERTOO 10450 TYXERIG MYNGE

Bargazanai aimagai „Svoboodnoe tryyd" kolxoozoi zagaxa barixa brigaadiin brigadir Şitik v gedeg 1938 onoi doxood xabaarlaar 10150 tyxerig myngen ba azalta der byxenei 3 kilogramm zagaxa abxa bolbo.

Plemennoi malnuud

Malai yylteriiji haizaruulxiin tula, 1938 on dotor respyyblikiin plemkontooroor 430 tolgoi plemenn i buxanuud, 226 tolgoi eme yxernyyd, 1899 xoni ba 52 tolgoi gaxai g. m. asragdaza, kolxoozuudta xuvaagdahan baina.

„B. M. Ynenei signaalaar"

„B. M. Komsomoolec" gazeedei politiiçeske alduu tuxai"

„B. M. Ynenei" 1938 onoi dekaabriin 15-a, yderei 290-xi noomerto garhan, „Buriaad-Mongol komsomoolec" gazeete politiiçeske aldau tuxai" gegşe zagaloo ogtol materiaal soo, şylee b şex dee politiiçeske alduutalgaar gargahanai uxai bişegdehen baigaa.

„B. M. Komsomoolec" gazeedei buriaad xelen deere gargagdadag materiaaluudiiji redaktirovalxada serjoozno bişee xandahan inь tylee Galdabaajevta şangaar zaagdaha baina.

Nyxed Zigmiitov ba Mironiçenko gegşedte janvaariin xyrter, politiiçeske beledxeliiji dyyren graamota nyxed redaakciingaa xydelmeride abxiiji daalgabadi geze komsomoloi oblastnoi komiteedei sekretaarinai ujaltiji dyyrgegyi nyxer Xaabalov medeesene.

Eneenliiji komsomoloi obkomoi byroo şalga, dursagdahan faktnuudiin ellyylen, „B. M. Ynenei" ritikiji ton zyb bolna geze olobo.

ZAHABARI

Manai gazeedei janvaariin 21-nei yderei noomeroi gurbadaxi niuurta „Leeninei goorod" geze statьjaa soo egee hyylşiin abzaaciin tyryyşiin predlozeeni soo „mete" geze ygiiji „bolon" geze unşaxiiji naidagdana.

Redaakca

Redaaktoriiji orologşo
G. DAŞASЬREENOV.

KINOOTEATORNUUDTA

„Progreess" Leenin oktiaabrьda

„Erdem" Leenin tuxai gurban duun

Adres redakcii: g. Ulan-Ude, Leninskaja 19. Telefony redakcii: redaktora 1—44, otv. sekret arj. 9—28, s. x. otdel 7—91, promotdel. 1—07.

NKMP-iin tipografi Glavlit № 19